

Кількома рядками

25. лютого розпочався в Болгарії процес проти п'ятнадцятих євангелістських пасторів, яких обвинувачують за „зрадницьку і шпигунську діяльність” на користь Великобританії та ЗДА. Всі вони, як і треба було сподіватися, „визнають свою вину”, бо в країні „найбільшої демократії” „всі винні” і тому майже всі її громадяни змушені були „відпокутувати” свою вину на Сибірі, та в „поправно-трудовах” таборах.

Відомий український баптистський письменник-поет д-р Ів. А. Кмета прибув із ЗДА до Канади й обняв працю професора в Українському Біблійному Інституті в Саскатуні.

Наш співробітник проповідник Ів. Барчук переїхав із Вітерсгайм до табору в Августдорфі

Проповідник Аркадій Мулько, що проживав і працював у таборі Мюнхен-Ляйм, перебуває тепер у переходовому таборі напередодні виїзду до Канади.

П'ять українських студентів уже прибули з Німеччини до Саскатуну (Канада) і розпочали свої студії в Українському Біблійному Інституті.

Світовий Союз Баптистів відкрив із ціллю допомоги баптистам в еміграції до ЗДА в Мюнхені-Пасінг, ам Штадтпарк 20, своє бюро. Директором на Європу призначений Фред К. Шатц; д-р Р. Л. Говард — директор в ЗДА. Всі Ді-Пі-баптисти, що бажають виїждувати до ЗДА, повинні негайно зареєструватися в цьому бюро.

Третій Конгрес Баптистської молоді (Бептіст Янг' Піпл) відбудеться в днях 3 — 9 серпня 1949 р. в Стокгольмі. Фред К. Шатц, директор Ді-Комісії від Світового Со-

юзу Баптистів на Європу допоможе представникам баптистської Ді-Молоді взяти участь у конгресі.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ПРЕСУ

На пресовий фонд „Дороги Правди” склали пожертвування:

1. М. Косач 32, — DM.
2. М. Мірошник 25, — „
3. Ф. Луцик 15, — „
4. М. Шевченко 3, — „

Усім жертводавцям, за підтримку друкованого євангелістського слова в рідній мові, висловлює найсердечнішу подяку

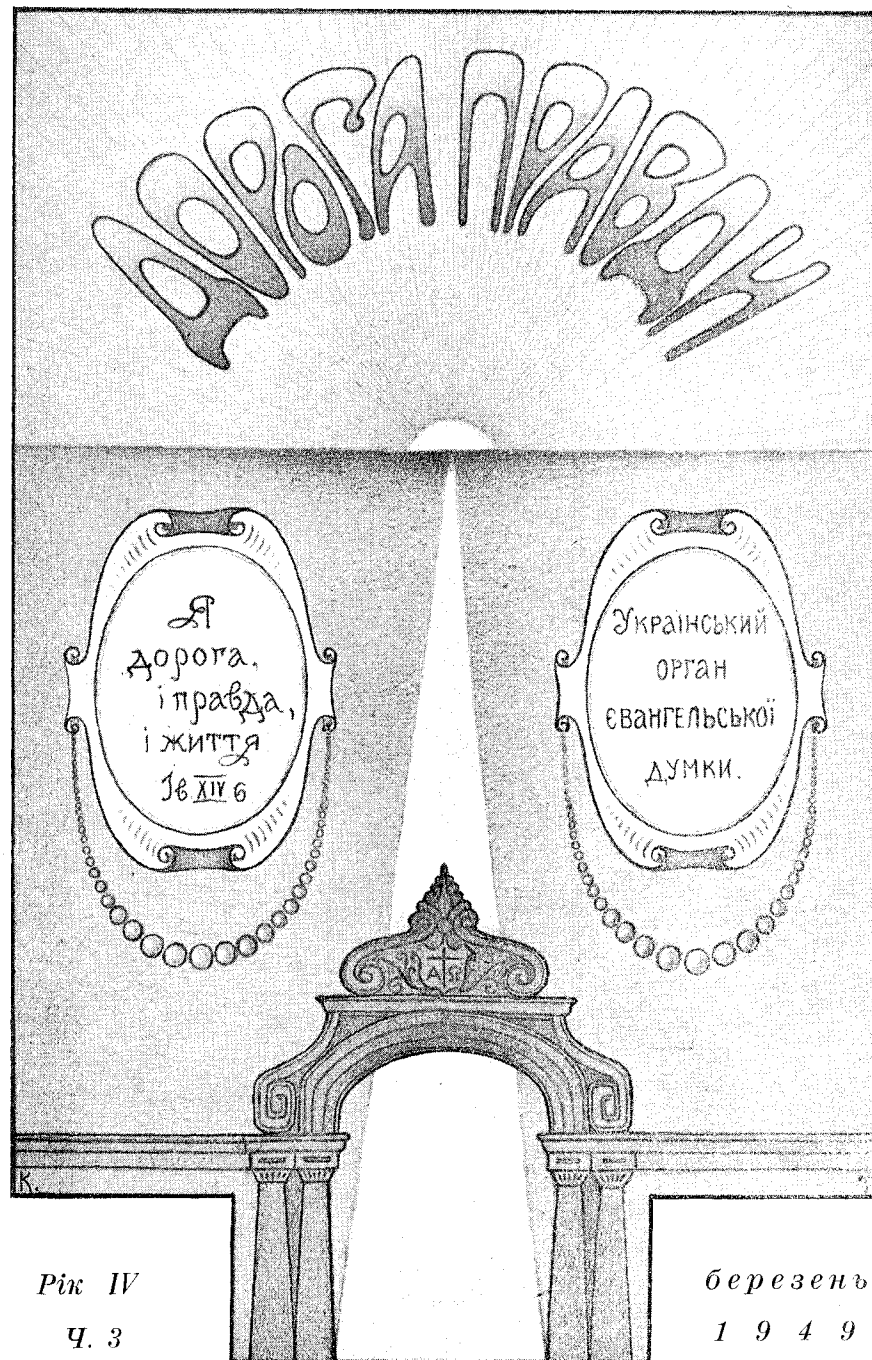
Редакція „Дороги Правди”

Адреси представників «Дороги Правди» за кордоном:

1. ЗДА: Rev. N. Lukianchuk,
P. O. Box 258, Bethlehem, Pa., U.S.A
2. Канада: Mr. M. Podworniak,
3304 Danforth Ave., Toronto 13, Ont.,
Canada;
3. Англія: Mr. I. Shneidrook, 103,
Penygarn Road, Tycroes, Ammanford,
S. Wales, Great Britain;

Ukrainian Magazine
»THE WAY OF TRUTH«
Published under EUCOM, Civil Affairs Division. Authorization Number UNDP 281. Date Authorized 1. January 1949. Editor: Rev. O. Harbuziuk
Address: (16) Cornberg üb. Bebra, Marktplatz 6.
Printer: O. K. Fischer, Buchdruckerei, Bebra — Frequency: Monthly-Circulation: 1000

„Дорога Правди“ — Ваш друг і порадник!

березень
1949

»THE WAY OF TRUTH«

The Monthly Magazine of the Ukrainian Evangelical Baptist Church
in Germany

Vol. IV

March 1949

№ 3

Вірші Тараса Шевченка

ПСАЛОМ СXXXII

Чи є краще, лучче в світі,
Як укуті жити,
З братом добрим добро певне
Пожити, не ділити?
Як те миро добровонне
З голови чесної
На бороду Аарону
Спадає росею,
На гаптовані омети
Ризи дорогої;
Або роси Єрмонської
На святій гори
Високій Сіонській
Спадають і творять
Добро тварям земнородним,
І землі, і людям:
Отак братів благих своїх
Господь не забуде —
Й зацарює в домі тиглім,
В сім'ї тій великій,
І пошле їм добру долю
Від віку до віку.

ПСАЛОМ СXXXVI

На ріках круг Вавилону,
Під вербами в полі,

Сиділи ми і плакали
В далекій неволі,
І на вербах повішали
Органи глухі,
І нам стали сміятися
Едомляни злії:
— „Розкажіть нам пісню вашу:
Може, й ми заплачем;
Або нашу заспівайте,
Невольники наші!“
— „Якої ми заспівася
На чужому полі?
Не співають веселої
В далекій неволі.“
І коли тебе забуду,
Ієрусалиме. —
Забвси буду, покинутий,
Рабом на чужині!
І язик мій оніміє,
Висоagne лукавий,
Як забуду пом'янути
Тебе, наша славо!
І Господь наш вас пом'яне,
Едомської діти,
Як кричали ви: „Руйнуйте,
Руйнуйте, паліте
Сіон святий!“ Вавилону
Дочко окаянна!
Блаженний той, хто заплатить
За твої кайдани!

ДОРОГА ПРАВДИ

— український орган євангельської думки —

Рік IV

БЕРЕЗЕНЬ 1949

Ч. 3

Ів. Барчук

Ісус — Спаситель

„І вона вродить Сина, ти ж даси Йому ймення
Ісус, бо спасе Він людей Своїх від їхніх гріхів“
(Мат. 1 : 21)

Хоч це різдвяний текст, але не про Різдво хочу я говорити, а про значення ймення Ісус. Отже те ймення означає: Спаситель. Тому говориться в тексті: ...„ти ж даси Йому ймення Ісус, бо спасе Він людей Своїх...“ Коли б ці слова перекласти, згідно з гебрайським значенням, на нашу мову, то вони звучали б так: ...„ти ж даси Йому ймення Спаситель, бо спасе Він людей Своїх“. Йосип не потребував питатися ангела, чому він має так назвати Дитя, бо ангел сам пояснив: „Він спасе...“ Отже, тому, що Він спасе, Він і ймення відповідне мусить мати, цебто Ісус, що означає Спаситель.

Говорячи про Христа, як Спасителя, ми, на підставі Слова Божого, в першу чергу, постараємось дати відповідь на питання: від чого Він спасає людей Своїх? Звичайно, люди розуміють, що — від погибелі. А так як погибель, по їх розумінні, має наступити щойно аж у вічності, а ніхто не знає, де він у вічності буде, то й, по їхньому, виходить, що ніхто не може знати, чи він спасений, чи погібший.

Але св. Писання дає нам докладні відомості, що Ісус спасе людей Своїх не тільки від погибелі, як від наслідку, але й від причини погибелі — від гріха. Гріх є з'являє явне, кожному видне, і тому, коли хто від нього буває спасений, це також усі можуть бачити. Ось, наприклад, гіркий п'яниця п'є запоєм. Від цього гине він і його най-

»Дорога Правди« — місячник — орган Української Євангельсько-Баптистської Церкви в Німеччині

ВИДАЄ: Церковна Рада

РЕДАГУЄ: Колегія

Адреса редакції та адміністрації: (16) Cornberg über Bebra, Marktplatz 6.

ближча родина. Але ось він наvertsається до Спасителя і Він спасає його від цього гріха, і п'яниця перестає пити, робиться тверезим і свідомим ворогом п'янства. Хіба таку перемену не тільки бачить у собі сам спасений, а й усі, що знали його. Таким чином Христос спасає від усіх гріхів. Він очищає й відроджує душу, і душа, спасена від гріха, прекрасно про це знає, що вона спасена. Коли ж хто спасений від гріха, як причини погібелі, то цілком ясно, що він спасений і від наслідку гріха, — від самої погібелі. Спасіння від гріха є далеко важніше, ніж спасіння тільки від погібелі. Наприклад: злодій прокрався, його зловили й віддали під суд. Але адвокатові вдалось якось спасти його від в'язниці, але він не зміг спасти його від злодійського характеру, і той знову прокрався і тепер уже викрутиться не зміг. Отже, простити один чи другий гріх, не вистарчить, бо людина на їх місце зробить сотки гріхів, які однаково запроваджують людину в погібель, а тому Спаситель спасає від самого нахилу до гріха, від гріховної натури. Він вириває з людського серця гріх з коренем і відроджує те серце для святого життя.

Як же звершає це Спаситель? Що впливає на людське серце так сильно, що так ґрунтовно його переминює? Це чинить Христова любов, яка проявилася в тому, що Він став жертвою за нас (Рим. 3:25). Подумайте тільки, якої то сильної треба любові, щоб віддати своє життя за своїх ворогів? Колись у Швеції був випадок, що народився один хлопчик без правого вуха. Коли він виріс, то дуже терпів морально від того недостатку. Для збільшення нещастя він закохався в гарну дівчину, якій, однак, не смів відкрити своїх почувань. Вона його також любила — і обоє були дуже нещасні. Накінець, у розпуці, юнак визнав мамі трагедію свого життя. Мати, не довго надумуючись, звернулася до знаменитого професора-хірурга з просьбою перещепити її вуха синові. Операція вдалася чудово і, завдячуючи жертвенній любові матері, юнак отримав ухо, наречену та щасливе життя. Кожний може усвідомити собі, з якою ніжною любов'ю і з якою глибокою подякою відносився той син до своєї матери. Відсутність її вуха завжди нагадувала йому жертву матери. Бо ж то справді жертва! Хто з нас готовий був би на подібну жертву? А Ісус Христос віддає усього себе, всю Свою кров, усе життя — тіло і душу. Усвідомлення грішником цієї жертви наповнює його серце такою глибокою подякою Спасителю й такою

любов'ю до Нього, що, під промінням тієї любові, серце грішника нагрівається, розтоплюється в ньому всяке зло й воно стає здібним до справжнього християнського життя.

Читаємо в Сл. Божому, що Спаситель прийняв на Себе всі наші провини (Іс. 53:6). Це так обтяжило Його невинну й чисту душу, що в очах Божих Він стався був не тільки грішником, а самим гріхом (2 Кор. 5:21). І однак Він погодився зайняти наше місце перед Богом узагалі, а перед Його судом особливо.

Для з'ясування цього наведу один приклад: В одному селі жили багатий млинар і бідний сирота, а до того ще й горбатий. Млинар, застраховавши свого млина, підпалив його, сподіваючись, що, отримавши страхівку, побудує нового. Але товариство асекураційне не дуже то спішилося з виплатою, а організувало докладне слідство, яке виявило самопідпал. Млинареві грозило кілька років в'язниці. І ось, одного пізнього вечора з'явився до нього бідний сирота й сказав: „Пане, я бачу, що ви в скрутому положенні. Мені жаль ваших дітей і дружини; їм без вас тяжко прийдеться. Отже, скажіть, що я підпалив млина. Я бідний і самітний, для мене однаково, де час провести“.

Все пішло, як слід, і сирота дістав чотири роки в'язниці, а млинар збудував нового млина. Люди співчували млинареві в його, ніби, нещасті та кляли страшного злочинця. Коли ж, по закінченні кари, бідний сирота вернувся з в'язниці, ніхто в селі не хотів з ним і говорити. Всіх дивувало тільки одне: чому сам млинар не лише не гнівався на свого ворога, а й частенько до нього заходив, про щось довго з ним говорив і допомагав йому матеріально.

По кількох роках помер сирота й за його труною ніхто не йшов, окрім млинаря й грабаря. Через рік помер і млинар, і все село вирушило проводити його на вічний відпочинок. І ось, над могилою пастор оголосив, що перед смертю млинар відкрив йому таємницю, яку просив оголосити над його могилою. Тут він розповів присутнім усе те, що ми вже знаємо, а власне, що млина спалив він сам, млинар, а бідний сирота взяв його вину на себе й зайняв його місце у в'язниці, і що це він зробив не за гроші, а зі співчуття до його дітей і родинки. Слухаючи це, серця людей повернулися до самітної забутої могили. Багато-хто плакали, а всі були свідомі тієї незаслуженої кривди, яку зазнав той бідний, але шляхетний каліка-сирота від усіх

односельчан, рятуючи тим самим положення та честь правдивого злочинця.

Чи не відчуваєш ти, любий читачу, що подібна ситуація є й з тобою? Невинний і пречистий Спаситель зайняв твоє місце: взяв на Себе твій гріх і твою кару і зробив Він це не тому, що Йому було однаково. Ні, Він здригався при одній лише думці стати на місце беззаконника. Гріх для Нього був огидний і страшний, а все ж таки Він узяв його на Себе, щоб спасти тебе. Чи є в тебе ця свідомість, чи є яка подяка? Якщо нема, то ти мертвий духово, без серця й чуття. Ти, може, скажеш, що ти не бачив, як Христос страждав і не знаєш, чи дійсно це було й за тебе. Але живе й співчутливе серце вірить свідкам і документам.

Ось маленький приклад: семилітній хлопчина возить у візку однорічну сестричку. Маля заснуло і хлопчик, зоставивши візок на вулиці, сам почав бавитися. Аж нараз десь узялися перелякані коні з возом, що гналися просто на візок з дитиною. Хлопчик зобачив це тоді, як уже було запізно; однак, зрозумівши страшну небезпеку дитини, він кинувся рятувати її. З цілої сили він пхнув візок, зате сам опинився на його місці. Коні погналися далі, зоставивши серед вулиці страшно скалічений труник героїського хлопчини, а його сестричка далі спокійно спала, не відаючи, в якій страшній небезпеці вона була. Вона також не знала, що за неї віддав життя її старший брат. Але дівчина виросла і родичі її розказали, як вона була врятована від загрожуючої погібелі. Після того вона ніколи не могла згадати свого брата-спасителя без сліз, хоч частинно з його ж вини вона опинилася в такій небезпеці.

Мій друже, Христос ані трохи невинний, що ти опинився на дорозі до пекла, однак Він врятував тебе з тієї дороги, займаючи твоє місце. Гнів Божий упав на Нього й Він умер за тебе страшною, мученичою смертю. Невже ж і це твого серця не порушує? Зрозумій цю жакливу, але дійсну істину, повір у неї на підставі свідчення свідків і божественного документу — Слова Божого, й ти переконаєшся, як ласка Божа наповнить твоє серце і відродить його до нового життя.

Далі, Христос спасає також і вже спасених у тому розумінні, що Він заступається за них (1 Ів. 2 : 1 — 2). Сатана, цей відвічний ворог усякого добра, безупинно шукає, щоб кого погубити (1 Пет. 5 : 8). Коли ж йому вдасться ввести когось у якийсь гріх, тоді він спішиться

оскаржити таких перед Богом (Об. 12 : 10). Майже завжди його оскарження бувають не безпідставні, дарма, що він же сам і доводить людину до гріха. Ось у таких випадках заступається за нас Христос. Він показує другу сторону медалі, і хоч не оправдує гріха, то, однак, вказує на наше покаяння, на нашу віру, на нашу ненависть до гріха, а найголовніше, на Свої рани та смерть за нас.

Це подібне до того, як двох шкільних друзів, однаково здібних, розійшлися, однак, по різних дорогах. Один успішно скінчив право, став адвокатом, а потім суддею в своєму ж таки рідному місті. Приятель його пішов дорогою пияцтва і розпусти та став злодієм. Прокравшись одного разу, він попав на суд до свого ж таки шкільного друга. Всіх їхніх співтоваришів дуже цікавило: як то товариш товариша судити буде?

Але суддя судив справедливо; навіть, може, більше суворо, ніж інших. Він присудив йому найвищий вимір кари, яка належалася по закону. Всі аж ахнули зо здивування, і сам злочинець опустил голову. „Обізнався суддя — думали люди — і забув свою давню дружбу“. Згідно вироку, треба було заплатити досить велику суму грошей, або йти на кілька місяців до в'язниці. Злодій грошей не мав, отже, мусів „сидіти“.

Аж нараз стало друге диво: суддя зняв свою шапку й тогу, вийняв свій портфель, відрахував означену суму, поклав кару на стіл, а сам вийшов із-за суддівського стола, підійшов до підсудного, протягнув до нього руку і сказав: „Здоров, Іване, а тепер ходімо на чай“.

Усе місто заговорило про цю подію. Всі хвалили справедливого, але доброго суддю, а сам підсудний був такий зворушений цим актом товариша, що від того часу цілком змінився на краще.

Тисячі спасених давно повинні були б бути покарані смертю за їх переступи. А вони не тільки живуть, але навіть користаються з ласк і благословінь Божих. Це тільки завдяки заступництву Христа. А тому всі повинні хвалити Його, а самі винуватці не повторювати своїх провин.

Дяка Богові, ми можемо ствердити факт, що спасенні хоч і не є ангелами, але не є демонами; вони хоч і можуть часом згрішити, але не можуть грішити. Грішать світські люди; віруючі ж тільки згрішають. Це подібне до того, як то бувало на наших сільських вулицях. Після зливи на цілу вулицю калюжа, а в ній купаються безро-

ги. Їм так добре в тому болоті, це — їх стихія. Але ось іде табун овечок. Вони обережно обходять калюжу з обох сторін попід плотами і коли якась із них упаде невмисне в болото, як швидко вона з нього вилізає й як старанно обтріпується. Вівця не є загарантована, що вона ніколи в болото не впаде, але вівця не любить болота і навмисне до нього не піде.

Так і вівці Христа не люблять гріха й не будуть робити його свідомо. Хто ж і впаде в болото, цебто згрішить, швидко з нього вилізає й очищується каяттям і вірою в Христа. За таких Христос заступається. Але горе тим, що люблять гріх, живуть у ньому, насолоджуються ним, п'ють його, як воду; для таких прийде час розплати, і Той Самий добрий і люб'ячий Спаситель буде їх Суддею (Дії 10 : 42).

„Як-то — скажуть вони — чи ж добрий Бог буде судити? Чи Той, що життя Своє віддав для спасіння грішника, буде його карати?“

Так, Спаситель буде судити та карати мимо Своєї нелицемірної любови. Було це в глибоку давнину, ще за сотки років до Христа; в Римі був найвищим суддею справедливий і невідкупний Брут. Сталося, що була викрита змова проти влади і між змовниками, виявилось, що були два молоді сини Брута. Одному з них було 20 років, а другому заледве 18. Увесь Рим був збентежений таким збігом обставин. Всі знали, що по закону змовникам смерть. Але чи ж може батько покарати смертю? Чи зверне Брут з дороги закону? Чи зробить він виняток для своїх синів?

Накінець, надійшов день розправи і Брут, у повному спокої, з лицем якби викутим з мармуру, у величчї своєї невідкупної справедливости, проголосив усім злочинцям смертну кару. Почувши це, молодший син зблід і задрижав. У його майже дитячій голові ніяк не вмещалося те, що рідний тато засуджує його на смерть. Він розпучливим плачем кинувся до ніг отця, благаючи рятунку. Але Брут, звернувшись до сторожи, маєстатично вказуючи на сина, проказав: „Візьміть його!“

Яке жорстоке серце в того батька! Чи неправда? Ні, неправда. Брут був ніжним отцем і кохав своїх дітей не менше всіх шляхетних батьків. Коли б люди могли були заглянути до спальні Брута, вони зобачили б, як цей „твердий“ чоловік плакав, як він рвав на собі волосся, як він бився головою об стіну, тоді б вони зрозуміли трагедію цієї лю-

дини. Але що він міг зробити? Закон ясний і крім любови ще й існує справедливість. Він не міг помилувати всіх, бо це було б безправ'ям; не міг також покарати чужих синів, а помилувати своїх, бо то було б несправедливо.

Подібно буде і на „страшному“ суді. Той Самий Спаситель, Який обіцяє тобі Свою допомогу, Своє пробачення, прощення та ласку, — Той Самий і осудить тебе, якщо відкинеш Його тепер.

Не будь же впертим та байдужним, прийди до Спасителя негайно, пізнай Його, прийми Його, покайся перед Ним, довірся Йому — і спасешся.

Л. Тарасюк

З Т О Б О Ю

*О, Христе, як солодко жити з Тобою!
Й щоденно йти за Тобою услід,
Тобі бут'я відданому всею душею
У розквіті ранку — юначих всіх літ.*

*Як солодко повість про Тебе читати, —
Ту Добру Новину прощення й життя
І нею безсмертну душу зміцняти
Для вічно-святого у небі буття.*

*Як солодко бути з Тобою скрізь-всюди
У ясні й похмурні життєві дні —
Де плачуть й сміються байдужні люди,
Де чути і зойки й голосні пісні.*

*Як любо з Тобою побуть на Фаворі...
З Тобою не тяжко й Голготу пройти,
З Тобою не страшно життєве море
З Тобою бажаю завжди я йти.*

*Як солодко, Христе, від Тебе учитись
Й Твоїм дугом правди людей оглядати.
За кривди не мстити, а щиро молитись,
І всім ворогам все від серця прощати.*

*Як серце радіє, коли я з Тобою
В Віфанії разом над гробом стою,
Де Лазар похований. Сестри ж з журбою
Оплакують гірку долю свою.*

*А Ти промовляєш: „О, Лазаре, вийди!“
І він підіймається... смерть геть біжить...
В сестер сльози соннуть, цвітуть їх надії;
Додому брат разом іде знову жити*

*О, Христе, Причино життя Ти і раю!
Без Тебе не зможу я бути і мити,
Всі дні я з Тобою прожити бажаю;
З Тобою так солодко й радісно жити.*

Д-р Р. А. Торрей

Чи існує ад (проповідь)

„Коли праве око твоє спокушає тебе — його вибери ти й кинь від себе: бо краще тобі, щоб заїнув один з твоїх членів, аніж до геєнни все тіло твоє було вкинене“ (Мат. 5 : 29).

На цей раз моя тема — „ад, дійсність його існування, що це за місце та як його уникнути“. Коли б мені було запропоновано по своїй волі вибрати тему для своєї проповіді, я ніколи не вибрав би вищезгаданої: Я завжди неохочо й з хвилюванням говорю на цю тему. Думки про ад приводять мене в жах; але бажаючий виконувати волю Божу в усьому, не має права самовільно вибирати собі теми, які йому подобаються; він повинен звертатись до Бога за вказівками. Я маю внутрішнє переконання, що Бог хоче, щоб я сьогодні говорив на цю жахливу тему.

Як би мені бажалось не вірити в існування аду, цебто, мені бажалося б вірити в те, що всі люди придуть до покаяння, приймуть Христа, і на підставі цього ад перестане бути необхідністю. Зрозуміло, що коли люди будуть повсякчасно грішити і відкидати Христа, як Сина Божого, то я не можу не признати справедливості існування аду і його необхідности. Коли люди добровільно грішать, то існування такого місця, куди їх можна буде замкнути, — добродійство для світу, що служить для слави Божої. Бажаю від усього серця, щоб усі люди покаялись, і тим ад стався б зайвим, наскільки він відноситься до людського роду. Однак, я не хочу так вірити, що це неправда тільки тому, що мені існування аду не подобається. Я вважаю, що краще вірити правді, яка здається нам неприємною, і говорити про це іншим, ніж вірити неправді, яка видається нам приємною, та вводити своїм поняттям людей в приємне заблудження.

Як це не страшно, але я, після остаточного вивчення шитання про ад, прийшов до висновку, що він існує. Був час, коли я широко вірив, і навіть учив інших, що всі люди і навіть сам сатана вкінці кінців покаються; таким чином ад перестане існувати. Так я робив до того часу, заки не натрапив на місце в св. Письмі, яке говорить ясно, що така думка не згоджується з наукою Сина Божого і Його апостолів.

Після цього мені прийшлося вибрати одно з двох: відказатись від об'явлення Божого в Його книзі св. Біблії, або відкинути свою „вічну надію“, — так називається ця людська наука. Я не міг відмовитись від Біблії, бо глибоко переконаний, що Біблія — безсумніву правдиве Слово Боже. Я не міг чистосердечно перекинути Писання для того, щоб узгіднити Його з тим, у що мені хотілося вірити. Як чесній людині, мені лишилось одне — відріктися від мого погляду, — що всі люди вкінці кінців придуть до покаяння і спасуться.

Мені з досвіду відомо, що коли людина докладно притримується науки Ісуса Христа і Його апостолів, і сміло про це заявляє, її скоро назвуть „вужкою“, „суворою“ і „жорстокою“. Щодо вужкості можу сказати, що не маю найменшого бажання бути ширшим у моїх поглядах від науки Господа Ісуса Христа, а що стосується до жорстокості, то хіба це жорстоко говорити людям правду? Чи це не буде скоріше сердечним відношенням до людей із сторони того, хто попереджує їх у замірах Божих і вказує їм на небезпеку їх сучасного положення?

Уявіть собі, що я йду залізничною дорогою і знаю, що за мною скоро буде їхати потяг, переповнений щасливими пасажирами, — вони йдуть за місто на прогулянку, і тому веселі життерадісні й безтурботні. І от я підходжу до місця, де я завжди бачив моста, а тут на моє здивовання я бачу, що міст зруйнований. В мені миттю з'являється думка, що я мушу скоро вернутись назад і за всяку ціну зупинити потяг. Я біжу, зуживаю всі зусилля й зупиняю потяг; вскакую до пасажирів із страшною вісткою, що міст зруйнований і для них грозила страшна катастрофа. Цим я порушую їх спокій; їх світлі та радісні думки змінюються на думки про близьку і жахливу погибель.

Чи ж це жорстоко з моєї сторони? Чи міг я проявити більшу любов до цих людей? Уявіть собі, що я, дійшовши до зруйнованого моста, приймаю таке рішення: „Люди в потязі такі щасливі. Я не бачу потреби порушувати їх радість і тривожити їх серця. Це буде за жорстоко з мого боку“. І я спокійно сідаю десь у стороні, а потяг мчить і летить, без попередження, в страшну прірву. Звідти скоро чути відчайні крики і зойки ранених і покалічених, що силкуються вилізати з під побитих тіл і розбитих вагонів.

Де ж тут любов? Така поведінка була б жахливою жорстокістю з мого боку. За подібний вчинок мене притягнули б до відповідальности, як душогуба, і це було б справедливо.

Друзі, я йшов цією дорогою. Я уявляв, що існує міст через безодню. Але я рішив це перевірити й переконався, що це

тільки уява, що моста нема. Я знаю, що багато із вас, безпечні й щасливі в цю хвилину, мчитесь уперед, не попереджені про страшний уділ, що очікує вас. Я вернувся назад з дороги, якою йшов, щоб попередити вас. Цим я, можливо, лишу вас дочасної радості і спокою, але, з Божою допомогою, спасу вас від загибелі. Чи це можна назвати жорстокістю? Чи це не буде добрим учинком з мого боку? Я вважаю за краще, щоб мене вважали жорстоким за мою любов до ближніх, ніж добрим, коли, в дійсності, я жорстокий. Найбільше жорстока людина в світі та, що вірить тому, що Бог говорить у Слові Своїому — про страшні наслідки гріха в майбутньому, а промовчує про них тільки тому, що ці істини для людей незрозумілі.

Я не буду розходитись у своїх власних поглядах щодо майбутньої долі нерозкаяних грішників. Мої погляди, самі по собі, не мають жодної вартості. Всі людські теорії, що відносяться до цього питання, додатньо нічого не означають. Тільки Бог всевидючий, ми ж знаємо про це стільки, скільки Богу було до вподоби відкрити нам. Будьмо ж уважні до слів Його. Один фунт об'явлення Божого цінніше тонни людських міркувань. В теперішній час чуємо з різних сторін: „Я так і так думаю про майбутнє життя“. Що з того, що ти думаєш? Все ж залежить від того, що про загробове життя говорить Бог.

Ісус Христос — єдиний, що був там і Він дійсно знає; інші ж тільки гадають. Його об'явлення ви знайдете в еван. від Мат. 5 : 29: „Коли праве око твоє спокушає тебе, його вибери й кинь від себе: бо краще тобі, щоб загинув один з твоїх членів, аніж до гесни все тіло твоє було вкинене.“

Зверніть увагу, що цей вірш знаходиться в Проповіді на горі Господа нашого Ісуса Христа. Я беру цей вірш із двох причин: тому, що він якраз відповідає моїй меті та що багатьох у наші дні говорять, що хоч вони не вірять усій Біблії, але признають Проповідь на горі.

Так ось, я вибрав свій текст із тієї властиво частини Біблії, про яку ви всі говорите, що признаєте її. „Але, — скажете ви, — що цей текст алегоричний“. Допустимо, що це й так, але сенс його все ж таки зрозумілий: що перетерпіти на землі найгірше є кращим, ніж попасти в ад; а це якраз і те, про що, головним чином, я хочу сьогодні говорити. Все інше є краще, ніж попасти в ад.

Промову свою я ділю на три частини: 1. Чи дійсно існує ад? 2. Що уявляє собою ад? 3. Як його уникнути?

1. Чи дійсно існує ад?

Безумовно, — ад існує.

Вам можуть сказати, що деякі вчені не вірять в існування аду. Так люблять говорити ті, що відчувають хидкість свого положення; щоб потішити себе, вони зсилаються на вчених. Правда, є деякі вчені і навіть богослови, що не признають існування аду, але це вони роблять не тому, що добре знають грецьку мову і що добре вивчили Новий Заповіт. Всякий, хто звертається до Сл. Божого для того, щоб пізнати, як Воно вчить, а не для того, щоб підтасовувати Його під свої погляди, не може не зобачити в Ньому ясных вказівок про існування аду.

Уявм собі, що й дійсно всі вчені і навіть богослови перестали вірити в ад. Це ще нічого не доказувало б. Усякий, хто знає всесвітню історію та історію церкви, знає й те, що були випадки, що всі освічені люди відкидали вчення, які пізніше виявились правдивими. Ніхто за днів Ноя, oprіч самого Ноя, не вірив, що буде потоп, але потоп був. Ніхто за днів Лота, крім Лота, не вірив, що Бог знищить Содом і Гомору, але Він їх знищив. Пророк Єремія зі своїм другом були єдиними в Єрусалимі, що вірили в його зруйнування Навуходносором, але всесвітня і біблійна історія однаково вчать, що пророцтво буквально сповнилося, хоч ні один учений і ні один богослов того часу не признавали цього можливим.

Різного сорту богослови в дні Ісуса Христа глумились над пророцтвом Господа про прийдешній суд Божий над Єрусалимом, але історія говорить, що, не зважаючи на розходження між ученими, все дійсно збулось, як говорив Ісус Христос. Не було ні одної школи в дні реформаторів Лютера і Гуса і майже ні одного вченого, що підтримував би їх науку про оправдання вірою, хоч про це ясно вчить Сл. Боже. А тепер ми всі признаємо, що Лютер мав слушність, а всі університети в Німеччині, Франції, Англії й Шотляндії помилялись. Отже, коли б навіть усі вчені на землі відкинули науку про ад, то це ще нічого не доказувало б.

Ще раз стверджую, що ад існує. На якій підставі? На підставі того, що Ісус Христос говорить так, і так учать апостоли. Сам Бог говорить так.

Слова Ісуса Христа записані в еван. Мат. 25 : 41. „Тоді скаже й отим, що ліворуч: »Ідть ви від Мене, прокляті, у вічний огонь, що дияволові та його посланцям приготовлений«“. Коли ви бажаєте довідатись про це через апостола Павла, звернітьесь

до 2 Сол. 1 : 8 — 9: „З'явиться Господь Ісус з анголами сили Своєї, в огні полум'яному, що даватиме помсту на тих, що Бога не знають, і не слухають Євангелії Господа нашого Ісуса Христа. Вони кару приймуть, — вічну погибель від обличчя Господнього та від слави потуги Його.“

В об'явленні Ісуса Христа ап. Іван пише: „А хто не знайшовся написаний в книзі життя, той укинений буде в озеро огняне (Об. 20 : 15).“

Ту ж істину підтверджує ап. Петро в 2 листі 2 : 4, 9: „Бо як Бог анголів, що згрішили, не помилював був, а в кайданах темноти вкинув до тартару й передав зберігати на суд; то вмис Господь рятувати побожних від спроби, а неправедних бергти на день суду для кари.“

Ап. Юда вчить: „Ось іде Господь зо Своїми десятками тисяч святих, щоб суд учинити над усіма й винуватити всіх безбожних за всі вчинки безбожності їх, що безбожно накоїли, та за всі жорстокі слова, що їх говорили на Нього безбожні грішники“ (14 — 15).

Підтверджують цю істину слова Ісуса, що зійшов після Своєї смерті в підземні місця і знову вийшов і вознісся до Отця. Зрозуміло, Він знає, про що говорить — Він там був. Ці слова ви знайдете в Об'яв. 21 : 8: „А полохливим, і невірним, і мерзким, і душогубам, і розпусникам, і чарівникам, і ідолянам, і всім неправдомовцям, — їхня частина в озері, що горить огнем та сіркою, а це — друга смерть.“

Я стверджую, що існування аду дійсне на основі слів Ісуса Христа і Його апостолів, бо Бог говорить так через них. Тільки деякі богослови у своїх розумуваннях і поети у своїх мріях відкидають ад. Слова Ісуса Христа видержали випробовування дев'ятнадцять років і завжди були правдивими. Жодна школа богословії не видержала повного випробовування навіть дев'ятнадцять років. Коли ж порівняти з ними науку Христа, то не трудно рішити, на чий стороні правда.

Я стверджую, що існування аду дійсне і на підставі того, що досвід і здоровий розсудок доказують, що ад — не видумка. Це ж незаперечний факт, провірений досвідом кожної людини, що де гріх, там обов'язково слідує страждання. Ми все це добре знаємо.

Другий незаперечний факт також зрозумілий: чим довше людина перебуває в грісі, тим глибше вона в нього занурується, а також і його наслідки — руїна, сором, погибель і відчай.

Ми в нашому житті оточені сотнями й тисячами людей, що знаходяться в цю хвилину в цілком реальному аду, і це

адське положення погіршується з кожним днем. Ви, можливо, не знаєте, як примирити страждання цих людей з наукою, що Бог є Любов, але не одна розумна людина не відкидає очевидних істин тільки тому, що не може зрозуміти і пояснити їх. Те, що ми тут говорили, — незаперечний факт.

Коли цей процес перебування в грісі і його наслідки продовжуються, то і перше й друге постійно вглиблюються; коли ж час можливого каяття пройде, — а він повинен колинебудь пройти — що ж тоді остається, як не вічний ад? Проти цього повстають тільки поети й філософи у своїх роздумуваннях. Але роздумування філософів виявились блукаючими огниками від самого світанку історії. Коли в мене з одного боку придбаний досвід і здоровий змисл, а з другого лише роздумування філософів і мрії поетів, мені не треба довго гадати, кому повірити. Коли ж до того на стороні досліджень, досвіду і здорового змислу, в їх боротьбі з кабінетними теоретиками-філософами, стоїть вірна наука — Слово Боже, то, ясно, питання про довір'я рішити ще легше.

Ад є. Існування аду більше певне, як те, що ви, лягаючи сьогодні спати, проснетесь узавтра вранці. Можливо проснетесь, але, може бути, що й ні; існування ж аду, безумовно вірне. На наступний раз, коли ви купите книжку чи підете на лекцію послухати якого-будь оратора, що буде доказувати, що ад не існує, його нема, то знайте, що ви страшили гроші і час, щоби бути обманутими. Ад існує.

(Далі буде)

м. подворняк

П С А Л О М 1 2 1

Свої очі я зводжу на гори,
Звідки прийде мені допомога, —
Мій Господь пошле радість у горю,
Моя поміч від Господа Бога!

Сам Господь — моя тінь по правіці,
Скрізь за мною слідять Його очі;
Серед дня мене сонце не вдарить,
Ані місяць глибокої ночі.

Він не дасть захитатись в дорозі,
Він, мов сторож, не спить, не дримає!
І коли я впадаю в знемозі,
То Він поміч мені посилає.

Він мене стерегтиме від злого,
Хоч і сонце зайде за горою...
Проясниться моя путь-дорога,
Бо Господь йтиме всюди зо мною.

І нічого не вдіють злі люди,
Бо зі мною іде Бог Великий;
З Ним мій вихід стереженим буде
І мій вхід відтепер аж навки!

Гр. Д.

Сучасність церкви та св. хрищення

Про св. хрищення вже було багато наукових і звичайних праць, багато писано та говорено. Одначе, переживаючи другу світову війну, довелося мандрувати по світі й багато дечого зобачити, що мимоволі викликає нові думки, на які треба звернути увагу.

Коли читаємо в Євангелії ті місця, що говорять про св. хрищення, як про першу заповідь Спасителя, що Він полишив церкви (Мат. 28 : 19 — 20; Мар. 16 : 15 — 16) і порівнюємо з практикою та з життям сучасної загальної церкви (підкреслюю: загальної, цебто католицької, православної та протестантської), то просто віруючу людину огортає жах і розум наш не може з тим погодитись, дивлячись на розбіжності сучасного християнства з Христовою наукою.

Порушуючи питання про св. хрищення, ми обійдемо мимо католицьку й православну церкви, бо ця справа вже давно обговорена й вияснена. На цьому місці звернемо нашу увагу на сучасний евангелізм, а особливо баптизм, з якого постала Церква Баптистів. Щодо баптизму й баптистської Церкви, то вони дотримуються заповіту Христового у відношенні до св. хрищення, але до ухилення спричинилися споріднені віровизнання, що практикують баптизм. Коли ми дійсно вникаємо в зміст Господніх слів про св. хрищення, то бачимо, що ця заповідь, дана Господом для Церкви, не є лише формою чи обрядом, бо таке хрищення, як форма, було перед Христом, його виконував Іван Христитель, християчи людей на покаяння в Йордані. Ісус Христос, Син Божий, мав щось більше на ввазі, як форму хрищення.

Коли ми вникаємо в першу проповідь св. ап. Петра, яку він виголосив у силі Духа Святого, ми бачимо, які великі вимоги були для тих, що хотіли христитися. Відтак, Сам Господь Ісус, основоположник християнства, в Своїому заповіті для Церкви, виразно й ясно сказав: „Ідіте по цілому світові, та всьому створінню Євангелію проповідуйте. Хто увірує й христитися, — буде спасений, а хто не увірує — осуджений буде“ (Мар. 16 : 15 — 16). Ми сьогодні не можемо бути такими легковірними, щоб цим словам не надавати особливої ваги. Помилки легковірності можуть робити лише люди маловірні, але ніколи — віруючі. Заповіді Господні ми не маємо права

ні переінакшувати, ні розривати, ні легковажити, як деякі роблять, бо тим самим стягаємо на себе Божий суд.

Ісус Христос Сам виконав цей святий заповіт і наказав його виконувати всім вірним у Його св. Церкві. Коли Він прийшов до Йордану, щоб охриститися, то Іван Христитель відмовлявся, вважаючи себе негідним христити Сина Божого, але Ісус йому сказав: „Допусти тепер, бо годиться нам виконати так усю правду“. Христос цю правду виконав і до кінця її дотримував. Що скажуть на це всі ті християни, що практикують баптизм? — Дотримуємо ми нашу правду, яку висловили й прирекли під час св. хрищення?

Коли приглянемося ширше до християн євангельського переконання, що практикують баптизм, то чи не слід було б поставити перед ними такі питання:

1. Який відсоток християн, що тепер приймають св. хрищення, розуміють Христову заповідь?

2. Який відсоток охрищених дотримує аж до кінця ту св. заповідь?

3. Який відсоток проповідників звертають пильну увагу на Христову заповідь, коли христять неофітів (нових членів)?

Не звертають уваги на це лише ті, що стали на шлях погоні за кількістю членів.

Коли в теперішній час баптистська Церква хоче справді дотримувати правдивого баптизму, коли хоче бачити духовне пробудження та діяння Духа Святого в Церкві, вона мусить, за всяку ціну, триматися заповіту Христового: *Тож ідіть, навчайте всі народи, християчи їх у ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, навчаючи зберігати все те, що Я вам заповів був. І ото з вами Я повсякденно аж до кінця віку* (Мат. 28 : 19 — 20). Отже Господь Ісус Христос у Своїому заповіті, справу життя людини в церкві, поставив ясно: 1) *Навчайте всі народи*, 2) *християчи їх* і 3) *навчаючи їх зберігати все*. Що зробили деякі християни з Христового заповіту? — Пристосували його до своїх вигод. — Що іншого говорить Слово Боже, а що інше робиться в практиці. Тут мусимо поставити загальне питання до всіх християн: чи можна христити немовля в днях його народження? Чи можна христити людину неповнолітню, невідроджену через ласку Святого Духа, ненавернену до нового життя, непокаяну, не переконану, що Христос простив її гріхи, непевну, що вона спасена Богом, що Христос умер за неї на голготському хресті й неознайому з баптистськими основами віри? Питаємо: чи можна без повище наведених прикмет людину христити? Прихильники гоню за кількістю членів — не довго думаючи — скажуть: а єв-

нуж, сторож в'язничний, Лідія, — охристилися в дні їхнього ув'язнення. Ми відповідаємо: так, це правда, але скажемо нашим прихильникам гону за членами, чи всі кандидати до охрищення в теперішньому часі мають таке знання св. Письма, яке мав свнух? Чи мають таку віру й пережиття, як сторож в'язничний? Чи мають таку богобійність і чесноту, як мала Лідія? Ми не є за тим, щоб стримувати людей, що бажають слідувати за Христом, від св. хрищення, але за тим, щоб їх навчити й усвідомити перед тим, заки вони приступлять до св. хрищення.

Гін за збільшенням членів у деяких церквах (віровизнаннях) спонукав їх на різні методи. Католицька та православна церкви цим не дуже переймаються, бо вони приймають членів до церкви з днем їхнього народження, а опісля, через непевність, чи вони втримаються при церкві, спонукують їх у дорослому віку присягати, що не відступлять від церковної приналежності. В протестантських церквах деякі проповідники, за своїми особистими поглядами, крім проповіді, вживають різних метод у наверненні душ. Деякі це роблять через піднесення рук, через підписання декларації, через молитву, спонукуючи симпатика до публічної молитви; п'ятдесятники вимагають духового потрясення, а дехто просто через якусь непередбачену нагоду, або мамону й т. п. Чи це доцільні методи? В євангелії св. Марка ясно вказано, якою методою кликати людей до Христової Церкви — і то метода Христова, яку Він лишив для вірних своїх: „Ідіте по цілому світові, та всьому створінню Євангелію проповідуйте!“ Він навчав і проповідував. — Наука й проповідь лучаться в одно.

Ісус Христос на всі віки лишив два заклики, через які можна входити до Його Церкви: 1) „Прийдіть до Мене всі, працею зморені та перетяжені, — і Я дам вам спочинок!“ (Мат. 11 : 28), 2) „Коли хоче хто йти вслід за Мною, — хай зречеться самого себе, і хай візьме свійого хреста та й іде вслід за Мною“ (Мат. 16 : 24). Перший заклик, як допомога Божа віруючій людині, а другий, як умова самозречення деяких привілеїв, що є перешкодою в житті з Богом.

Отже, коли Ісус Христос учням своїм дав святий і непопущний заповіт: „Ідіть, проповідуйте, навчайте і христите“, тоді на якій підставі ми, люди, маємо право змінювати Божий заповіт, або недоцінювати його? За заповітом Господнім, людина, що хоче ввійти в Його Церкву, мусить бути: покаюна, навернена, відроджена, освячена ласкою Духа Святого, навчена, як має себе вести в церкві, та підпорядкована волі Божій. — Велика відповідальність лежить на тих, що проповідують і на-

вчають. Може й тому св. ап. Яків полишив для церкви не дво-значну пересторогу: „Не ставайте багато-хто, браття мої, вчителями, знавши, що більше осудження приймемо“ (Як. 3 : 1).

Теперішні християни, особливо євангельського переконання, повинні добре запам'ятати й звернути увагу на те, як дорого заплатила російсько-православна церква за непошанування Господньої заповіді; відтак католицька в часі французької революції й останньо в іспанській революції. І хто знає, що було б сталося в наші дні, коли б не американська допомога.

У сучасному євангельському русі витворилося багато напрямків; вони витворились не тільки в загальному св. русі, але діткнулись і українського євангелізму. Є деякі, що Христову заповідь про св. хрищення ділять на водне й духове. Ми ж знаємо зі св. Письма, що водне хрищення не може бути без духового, а духове без водного. Чи Христос, Син Божий, не те саме, що Дух Святий, а Син Божий не те саме, що Бог Отець? Коли б не так, то Христос не сказав би: „християчи їх у ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа“.

Коли Іван Христитель, за волею Божою, христин Ісуса Христа, чи Він не від Бога? Чи не жив з Богом і не пішов до Бога?

(Кінець буде)

Л. Тарасюк

ПІСНЯ ПРО ЛЮБОВ

Я ліру взяв й заграю знов,
Хай струни всі гудуть-бренять...
Моя лиш пісня про Любов,
Про Того, Хто умів кохати.

Пречисте небо хто лишив
Й на грішний світ прийшов страж-
[дять,

В гоненнях і нужді прожив,
Щоб грішним всім спасіння дати.

Хто з плачущими плакав Сам,
Упавших в гору, підіймав,
Й дорогу до небесних брам
Синам землі хто відкривав.

Моя лиш пісня про Любов...
Чужою світові вона,
Усюди лється братня кров
І світ похмурий, як тюрма.

А я співаю про Любов...
Варавві світ поклони б'є
І місця для Христа він знов
У серці своєму не дає.

Й тепер: — „Розпни, розпни“ —
[кричать —
„Його на нас і дітях крові!“ —
І на Голготу розпинають
Ведуть невинну Любов.

Моя лиш пісня про Любов —
Бренить же струни і гудить,
Щоб грішний світ життя знайшов
Й вкоривсь Любові... весь світ бу-
[дить.

Антихристиянська система світу

ПЕРШИЙ РОЗДІЛ. Особа антихриста.

I. ПРИХІД АНТИХРИСТА

Остаточна ціль правдивого християнства є Ісус Христос, а кінець номінального християнства є антихрист. Це є недосліджена біблійна наука, що „ціль“ історії — це є її результат. Царство Боже об'явиться не через надзвичайний приріст і піднесення моралі та цивілізації, а Христос буде царювати на землі після упадку земних царств та світових катастроф. „І через розріст беззаконства любов багатьох охолоне“ (Мат. 24 : 12). Та Син Людський, як прийде, чи Він на землі знайде віру“? (Лук. 18 : 8). Слово Боже об'являє нам, що події останнього часу будуть не християнізація світу, а зростання ворожнечі світу проти християнської культури. Христос здержується зі Своім другим приходом на землю не тому, що цей світ ще не є досконалим християнський, але Він не приходить тому, що світ ще не є доволі невірний та безбожний (II Тим. 3 : 1 — 4; 4 : 3 — 4; II Петр. 3 : 3; I Тим. 4 : 1 — 3). Це є Божий порядок, що все — добре і зле мусить дозріти (13 : 29 — 30; Об. 14 : 15 і 18). Ясно, що за зле Божа терпеливість провадить до страшного суду й погібелі. „Нехай ніхто жодним способом вас не зведе! Бо той день не настане, як перше не прийде відступлення, виявиться чоловік беззаконня, син погібелі, що його Господь заб'є духом уст Своїх і знищить явленням приходу Свого (II Сол. 2, 3 і 8). В останні дні буде не примирення, а зростаюча боротьба; не піднесення, а упадок людських досягнень; не союз між Богом і людською славою, а повалення та поторощення світових царств Божим царством (Дан. 2 : 34 — 35; Об. 19 : 11 — 12); і тим же способом об'явиться тріумф Божого Царства. Кінець історії буде не її натуральне удосконалення, а лінія гордості буде перервана. Піднесення до неба провалиться в саме пекло (I Мой. 11 : 4 і 6; Об. 18).

Тим часом у світі ми бачимо навпаки. Згідно зі св. Письмом повинна постати культурна система, яка хвилино задовольти людство, що тужить за нею вже тисячоліття. На чолі її стоятиме, маючий владу через геніальну організацію, духовий володар світа, що одночасно буде спасителем світу (Об. 13 : 7 б; 4; 11 : 10); він буде дорадником народів, який буде забезпечувати від війни (I Тим. 5 : 3) — організатор людства (Об. 13 : 16 — 17), зробить порядок у безнадійному хаосі серед людських

мас; як вершок людської гордині, він збудить найбільший запал і, як великий володар, викличе свідомість спокою та безпеки (I Сол. 5 : 3), і, як пануючий керівник, одержить божеську почесть (Об. 13 : 3 — 4 і 12; II Сол. 2 : 4). Таким чином він піднесе високо духа світу й світову владу, і для світської культури це буде час піднесення та блиску.

Це все станеться без Бога, Божа ласка буде відкинута, а в довір'ї самому собі буде величезна власна сила і богом зробиться людський дух (II Сол. 2 : 4).

Тому найвищий дасть Свою відповідь (Єв. 17 : 5). Він не поступиться Своєю славою іншому (Іс. 42 : 8). Його відповідь, що її викличе діяльність антихриста, буде прихід Христа. Своім появленням Христос в огні полум'яному дасть помсту на тих, що не знають Бога, й не слухають Євангелії Господа нашого Ісуса Христа (II Сол. 2 : 4; 1, 8). Таким чином найвищий ступінь культури дійде до драматичного кінця історії і захід сонця світу зарожевіє, як правдивий знак Божого суду.

„Мене, мене, текед, упарсин (перес)“ — „Тебе зважено на вазі і знайдено дуже легким“ (Дан. 5 : 25 — 27).

II. ІМЕНА АНТИХРИСТА

Слово „антихрист“ зустрічаємо лише в листах св. апостола Івана. Там згадується 5 разів про антихриста в потрібному змислі, а саме: індивід (одна особа) антихриста (I Ів. 2 : 18 а), дух антихриста (I Ів. 4 : 3) і антихристи в множині (I Ів. 2 : 18 — 22; II Ів. 7). Вже в старовину було вказано отцем церкви Августином, що апост. Іван мав на увазі того самого антихриста, що й апост. Павло „чоловіка гріха“, „сина погібелі“ (II Сол. 2 : 3 — 8) і, згідно Об'явлення, „звіра“, що вийде з моря народів (Об. 13 : 1 — 10). На підставі пророцтва Данила 7 : 23 — 25, він буде той „малий ріг“ з четвертого світового царства. Тим способом сім біблійних ознак справдяться в одній постаті й представляють цього Божого противника.

III. ОСОБА АНТИХРИСТА

Антихрист є одна особа, так само, як одна система. Він, як особа, являється керівником одної системи. Антихрист окреслений, як „дух“ і „ціль“ (I Ів. 2 : 22; II Ів. 7), як „тайна беззаконня“ (II Сол. 2 : 7) і „дух антихриста“ (I Ів. 4 : 3). Лінія його попередників „антихристів“ у множ. числі тягнеться вже тисячі літ (I Ів. 2 : 18 б), але остаточне втілення антихриста — це буде одна особа, демонський геній, надлюдська постать, ди-

явольський міся. Спільність і дух одного руху не виключає особистостей (попередників) антихриста, а навпаки — всі великі досягнення світу можна завдячувати великим людям і одиницям. „Історія одного народу є біографія його великих людей-одиниць“ (Карлиле). Тому — це є історично-правдивий досвід, коли прахристиянство очікувало удосконалення антихристиянства в одній особі. „Я прийшов був у ймення Свогого Отця, та Мене не приймаєте ви. Коли інший прийде у ймення своє, того приймете ви“ (Ів. 5 : 43). Є різні відповіді на питання, чи антихрист мав би бути юдей, чи поганин. Єронім доказував на підставі Ер. 8 : 16, що антихрист мав би бути юдей, з роду Данового, бо його рід не є зазначений у числі спасених в Об'явленні 7 : 5 — 8. Гімполит, на підставі 5 Мой. 33 : 22; 1 Мой. 49 : 16 — 17, доказував, що противник Христа буде походити з Ізраїля. Амброзій вказував на Ів. 5 : 43. А Шлягер, на підставі II Сол. 2 : 4, вважав, що антихрист буде з Ізраїля тому, що він засяде в Божому храмі, а не в храмі поганському (ідолському).

Інші знову вказували, що антихрист прийде з поган тому, що його головний попередник Антиохій Епіфаней був поганський (грецько-сирійський) цар (Дан. 8 : 8 — 12; 11 : 21) і він вийшов з „моря“ народів, як перший звір (Об. 13; 17 : 15; Іс. 17 : 12 — 13).

Що антихрист буде одна особа, бачимо вже з того, що А. Епіфаней (цар сирійський за часів Маккавеїв, опоганив святиню, змушував жидів їсти свинину і т. п.) був подібний до самого антихриста. Про нього, як попередника, пророкував Даниїл: „...й нестиметься високо, підніметься понад усякого бога, та й про Бога над богами говоритиме зневажливо“ (Дан. 11 : 16). І коли ап. Павло говорить про „чоловіка беззаконня“, що він противиться та несеться над усе, зване Богом чи святощами, так що в Божому храмі він сяде, як Бог, і за Бога себе видаватиме“ тоді трудно пізнати відношення і споріднення, хоч слово звучить дуже подібно (II Сол. 2 : 4). Апостол хоче сказати, що подібний до Антиохія Епіфанея прийде перед приходом Христа, богозневажник, чоловік-диявол, маючий владу повну демонської сили, надзвичайна особа, повний ворожечі проти Бога і сам видасть себе за бога.

В пророцтвах Даниїла Антиохій Епіфаней є представлений у вигляді „малого козлого рога“, як символ третього, цебто грецького царства (Дан. 8 : 8 — 12 і 21 — 26). Той самий пророк бачив у видінні звіра, то є четверте, цебто римське царство, яке мало б бути перед настанням Божого Царства без-

посередньо, і яке представляє найбільшого Божого противника під видом „малого рога“ (Дан. 7 : 7 — 8). Тут бачимо спільність і протилежність, і з цього робимо висновок, що антихрист має прийти. Бо коли б „малий ріг“ (третє світове царство Антиохія) був одна особа, то як тоді „малий ріг“, четвертого світового царства, який є наявно, паралельно і типічно поставлений, може бути лише поняття того роду. Ні, це є цілком ясно, що на взірець Антиохія Епіфанея прийде антихрист, як особа і духовий вождь, інспіратор і начальник ворожої християнству, культурної системи.

Тому він матиме свій персональний прихід, подібно як Христос (II Сол. 2 : 5). Так, як Христос прийде в годину Богом призначену в Своїм „Об'явленні“, — прийде антихрист (II Сол. 2 : 8).

IV. ПОПЕРЕДНИКИ АНТИХРИСТА

I. В біблійній історії між іншими були:

Каїн — основоположник релігійної війни — „Анти-Авель“. Остання релігійна війна буде подібна до першої — (1 Мой. 4 : 4 — 8).

Ламех — любитель власного „я“ — „Анти-Ной“. Його „я“ було його божком. Антихрист буде мати характер подібний до Ламеха, бо все буде крутитися докола осі його власного „я“ (Мой. 4 : 23 — 24; Об. 13 : 1; II Сол. 2 : 4).

Нимрод — основоположник світової влади (Вавилон). Нимрод започаткував „вавилонське“ панування над світом, а антихрист закінчить. Вавилон над Ефратом є прообраз кесарового Риму, а кесарів Рим є прообраз останнього часу антихриста (Мой. 10 : 8 — 12; Об. 17 : 1 — 14).

Білеам — зводител до розпусти — „Анти-Мойсей“ (4 Мой. 31 : 16; II Пгтр. 2 : 15; Об. 17 : 4 і 15; 18 : 3 — 4; 19 : 2).

Голіят — зневажник Божого народу — „Анти-Давид“. Представник терору (Сам. 1 : 8; 10; 25; Дан. 7 : 25; Об. 13 : 6).

Антиохій Епіфаней спустошник Божого храму — головний прообраз антихриста (Дан. 8 : 9 — 14; 9 : 27; Об. 11 : 7; 13 : 7). Він є той „малий ріг“ третього світового царства (Дан. 8 : 9 — 14), подібно, як сам антихрист — „малий ріг“, четвертого світового царства (Дан. 7 : 23 — 25), а в Даниїла 11 : 21 — 45 вони сходяться майже разом.

II. В церковній і світській історії особливо визначними були:

Нерон — гонитель християн. Вже перші християни вка-

зували на те, що ім'я „Кесар Ромін“ написано гебрайськими буквами означало число — 666 (Об. 13 : 7; 17 : 6). Так само „латінос“ „римський“ — грецькими буквами — 666; так уважав Єронім — (200 п. Хр.).

Магомет — фальшивий пророк. Так уважали віруючі, особливо в середньовіччі.

Папство — поверховна релігійність. Так уважали староєвангельські громади в середньовіччі (Вальденці, Викліфи, Гусити). Також Дант, Лютер, Бенкель та інші реформатори порівнювали латинський титул папи „Вікаріус Філії Деї“ (Vicarius Filii Dei — заступник Сина Божого) в латинських рахункових числах 666.

Наполеон — окупант світа.

Всі наїздники і відновники римської ідеї панування над світом. Ці всі були попередники антихриста.

Також грецьке слово „звір“ написано гебрайськими буквами — 666. В історії людства бачимо дві лінії: лінія Христа і лінія антихриста; лінія насіння жінки і — змія. Християнська лінія починається від Адама і веде через Голготу до небесного Єрусалиму. Вже Адам вірив у благовістя Євангелії (Мой. 3 : 15), доказом цього є те, що він назвав свою жінку Ева (в гебрайській мові Chawwa), що означає життя. Або Лютер сказав: „Адам вірив, тому він був християнином і спасений зі свого упадку“.

Лінія антихриста починається від Каїна, іде через „Вавилон“ і веде в огняне озеро.

Усі, що йдуть по одній, або по другій лінії самі собі приготують будучність. Вони є починателі і виконавці власного буття, і є християни, або антихристи. По котрій лінії йдеш ти, дорогий читачу?

(Далі буде)

Подав Д. Марійчук

В. Лукач

Я Т В І Й...

Я Твій, мій Спасе милосердний,
Твоїм дітям навік я став,
Коли Ти в муках на Голготі
За мене гірко постраждав.

Я зрозумів Твої страждання:
Вони покликали в ту мить
Лишити все, себе самого,
І лиш для Тебе, Спасе, жить.

Тебе хвалити я бажаю
Життям, душею, серцем всім.
Хотів би жити і вмирати
З Тобою, Господом моїм.

Іл. Тарасюк

Н Е З А Б У Д Ь

*Коли твоє серце скувала недоля
Й ограбили силу скитання сумні,
Тумани ветелили дорогу до волі
І гаснуть далекі огні провідні.*

*Коли, як трава, життя цвіт одцвітає
І дні безупинно летять в забуття,
Все цінне і любе, як сон проминає,
У серці ж лишає жалі й каяття.*

*Коли навіжені дні спокій твоїй крадуть,
Очам дають сльози солоні, рясні,
А друзі забули, ніхто не порадить,
І радість та щастя лиш бачили у сні.*

*Коли тебе зрадили милі бажання,
Шовковій мрії у гріб ти поклав,
І в дні непривітні гіркого скитання
Добро споминаєш, яке давно мав.*

*Коли чашу горя до дна допиваєш,
Тяжкого хреста терпеливо несеш,
Тернистим шляхом безупинно ступаєш, —
Шипчак ноги раниць, вперед ти ідеш.*

*Тоді, друже мій, не задудь, я благаю:
Не завжди за хмарами сонцеві буть!
Іх вітер розвіє, знов сонце засяє,
І висохнуть сльози, проясниться путь.*

*І щезнуть тумани сумні, безпросвітні,
І в повній красі зазоріє мета,
І очі зобачать той берег завітний
І славу велику Ісуса Христа.*

*А Він милосердний хреста з плечей здійме,
Тернистий шлях квітами щастя вквіт-
чить,*

*І радість безмежна скитальця обійме,
А гірка недоля навік замовчить.*

*Отож не забудь, милий друже, втри сльози
Й погань у майбутність: надходить вже час...
І зникне недоля, життя що морозить,
Бо добрий наш Бог не забуде про нас!*

М. Подворняк

З а п и с а н и й

(Оповідання)

Семен Лопушенко сьогодні дуже пізно повернувся з Богослуження, що вперше відбулося в сусідньому селі. Хотів ще повести трохи коні на пасовище, але середній його син Юрко повів раніше, а тому Семен залишився вдома. Пообідав, узяв рядно і Біблію та вийшов у сад під грушу. На дворі стояв гарний, теплий день. Сонце перекотилося за тополі, а в повітрі плив запах недалеко скошеної конюшини.

Семен розстелив під грушею рядно, положився горілиць і дивився крізь гілля на ясне, голубе небо, що розтягнулося над селом, над полем і над цілим краєм. Чудове таке це небо! По ньому пливають клубки білих, мов сніг, хмар, а там, вище тих хмар — недосліджені людиною простори і там десь, ген високо, високо ці оселі, про які сказав Христос: «Іду приготувати вам місце, щоб і ви були там, де Я». Семен відітхнув. Відчув, що йому так добре, так легко від того, що він знає про це. Він вірить Христовим словам: Уже ось двадцять років, як він вибрав ту дорогу, що веде до ясного неба. На цій дорозі він багато переніс, пережив і перетерпів, але щасливий він. І тепер ще по селях кружляють вістки, що Семен платить гроші тим, що приходять на євангельські зібрання та що всі, хто хоч один раз побуває на тих зібраннях, потім мусять уже йти, бо до того його змушує якась невидима сила. Тому деякі люди боялися зустрітися з ним, а інші робили йому

всякі шкоди. Але Семен на це не зважав. Він знав, що й Христа ненавиділи, переслідували, а тому приймав усе з любов'ю. Він усім проповідував Євангелію, а Господь щедро благословив щиру його працю.

Семен роздумував так під грушею й не завважив того, як на перелазі показався його односельчанин Максим Підлісний. Прийшовши під грушу, він несміливим голосом сказав:

— Добридень, дядьку!

— Дай бо здоров'я, — відповів Семен. — Сідай ось тут, Максиме... Сьогодні так добре відпочити в холодку. Гарна погода... Можливо що й на дощ збиреться.

Максим присів на рядні.

— Я, знаєте, дядьку, прийшов до вас в одній справі й якось навіть не добре про це мені вам говорити...

— Кажі, кажі, Максиме, а що можу, то допоможу тобі чи пораджу, — сказав Семен. — Кажі...

— Ось так якось, подумав я, порадився з жінкою і рішив таки піти до вас. Біда мене пригнала... Недокінчена ще хата, а тут нова біда наспіла. Позавчора згинула остання корова, а тепер навіть немає молока для діточок маленьких. Кругом біда, що аж світиться... Нема до кого піти, то рішив до вас... Я чув, що ви платите всім тим, що приходять на ваші зібрання, то я також хотів би записатися. Не знаю, чи то правда, але кажуть таке. Тому я також хочу перейти до вашої віри... Ходитиму

щонеділі на зібрання, а потім й дружина прийде... Біда, знаєте, дядьку... Коли б мені заплатили, то я б записався... На цілий рік відразу... Я так люблю ваші співи, але до того часу не довелося мені коли-будь прийти на зібрання, бо то, знаєте, тесть є церковним старостою, то не хочеться його кривдити... А так, то я б уже ходив...

— Добре, добре, Максиме, — перебив йому Семен, — але скільки б ти хотів за те? Коли за самого, то ще можна, але за двох то буде забагато.

— Я покищо буду приходити сам, а коли люди трохи переговорають, тоді й жінка прийшла б. Спочатку, знаєте, прийти двом, то заговорить усе село, що вже ми записалися, а так поволі, то менше говоритимуть...

— Добре! — голосно сказав Семен.

Вони обидва пройшли між молодими деревами яблунь до Семанового подвір'я і ввійшли до хати. Максим уперше був у хаті Семана, але все йому тут сподобалося. На маленькому круглому столі стояли свіжі квітки в глечикові й розносили по хаті запах городу. На стіні висіла велика картина, на якій було намальоване гроно винограду, а нижче виписані слова: „Господь — моя сила і поміч“. І сподобалися Максимові ті слова, бо такого образу він ще ніколи не бачив.

В тому часі Семен щось порався в шуфляді, достав кілька грошових папірців і звернувся до Максима:

— А все ж таки, скільки ти бажаєш, щоб тобі заплатити за перший раз?

Максим подивився на Семана

й не мав що сказати. Але по хвилині виговорив:

— Що дасте, дядьку, то те й візьму. Я не знаю, по скільки ви платите... Покищо тільки за мене, а потім і дружина буде приходити...

— Маєш ось тут двадцять золотих, візьми їх і спожий на свою потребу, але пам'ятай, Максиме, щоб ти тих грошей не пропив. Я знаю, що ти любиш смокнути самогону. Купи щось для дітей... П'яниці Царства Божого не наслідують... Так написано в Біблії... Приходи на другу неділю в зібрання. Почуєш добру новину для тебе. Господь і тебе любить, Максиме...

Семен подав Максимові гроші й вони розпрощалися.

Знов сидів Семен під грушею, а думки його весь час снувалися коло Максима. Жаль йому було цієї людини і він усім серцем бажав йому допомогти.

В неділю Семен прийшов до молитовного дому, але з людей там ще нікого не застав. Він присів біля вікна і дивився на широкий вигін, що простелився зеленим килимом аж до самих сіножатей. За хвилину почали сходитися люди. Залунала пісня, а потім Семен розпочав зібрання. Після молитви він побачив, як Максим несміло ввійшов до середини, подивився на всіх і сів на ослоні під стіною коло самого порога. Семен схилився на стіл і уста його тихо шептали: „Боже, коли Тобі до вподоби, то спаси сьогодні ту душу. Запиши його до Своєї вічної книги, що на небесах. Ти любиш його... Боже!“...

Знов залунала пісня й крізь відчинене вікно летіла над вигоном і ген далеко над селом, над полями. Після пісні Семен читав Єван-

гелю. Сьогодні Господь поклав йому на серце прочитати про блудного сина, що покинув свого батька і пішов далекими світами. Семен відчував, що якось особливо легенько йому сьогодні говориться. Відчував, що якась невидима небесна сила щерть наповнила його серце, а слова ллються, мов вода з джерела.

— Таких блудних синів багато є сьогодні й у нашому селі, — говорив Семен, — багато їх в усій нашій Україні, а також у цьому ось домові і всі ми такими блудними синами є перед Богом, бо ми всі далеко від Нього відійшли. А Він любить нас і жде, щоб ми назад повернулися. Нас чекає батьківський дім. Батько стоїть і виглядає, чи ми не вертаємося. Небесний наш Отець... Кличе... Жде... „Прийдіть до мене всі — Він каже, — а Я відпочинок дам вашим душам...“ Хто й сьогодні готовий прийти до Нього?... Прийдіть!...

Семен говорив і йому здавалося, що час іде дуже помаленьку, але коли він подивився на годинка, то побачив, що він більше говорить, як звичайно. Всі присутні слухали його з захопленням і жодного знеохочення чи втоми не помічалось.

Після зібрання Семен поспішив до порога, бо хотів привітатися з Максимом, але його вже не було. Як тільки зібрання закінчилось, він схопив свого кашкета і миттю вибіг з дому. Він хотів іти додому через вигін, але подумав, що тудою будуть іти всі люди, а тому переліз через перелаз і пішов другою стежкою. Після того всього, що він бачив і чув на євангельському зібранні, йому бажалося бути на самоті. Хотілося як слід усе передумати самому, щоб ніхто

не перешкоджував. Слова Семена зробили на нього сильне враження, бо чогось такого він ще ніколи не чув. Семен говорив так просто своєю рідною мовою, а тому кожне слово було йому зрозумілим і глибоко западало до серця. Тепер він побачив, що штунди не є такими поганими людьми, як він собі думав. Ось хоча б і Семен. Багатий чоловік, але завжди готовий допомогти бідному. Щоб ще всі такі були на світі...

Максим прийшов додому, вліз затилками до стодоли, ліг на сіні й довго думав над тим, що він сьогодні чув. Ластівки прилітали крізь шпари в стіні, сідали на бантах, щebetали і знов вилітали надвір. В stodолі пахло свіжим сіном і конюшиною, а знадвору почувся якийсь гуркіт. З-за лісу насувала чорна хмара. Збиралося на дощ.

Наступної неділі також відбулося гарне зібрання, але Максим не прийшов. Дні за днями проходили, але Семенові ніяк не довелось з ним зустрітись. Одного дня, коли він підвечір рубав дрова, він завважив, як Максим ішов з косою на плечі, але, помітивши на дровітні Семена, минув ворота і звернув на другу дорогу.

Прийшла ще одна неділя. Семен повернувся з Богослуження, сидів у хаті й читав нові євангельські часописи, що саме надійшли. Вмити у снігах почувся чийсь кроки, відчинилися двері й до хати ввійшов Максим. На його обличчю лежала тінь якихось переживань і горя. Він положив на лавці кашкета, поздоровився з Семеном і присів на ослоні коло стола.

— Знаєте, дядьку, — почав він, — я не був останніх неділь на зібранні, бо судить мене мое сумління. Я вибрав невластиву дорогу

і хотів себе продати за гроші. А це нечесно так. Я так не можу. Господь за мене дармо Себе віддав і хоче Він, щоб я також своє життя Йому віддав дармо... Щоб я повернувся до Нього. Він велику ціну заплатив за мене... А я ще грошей від вас вимагав. Не чесно так... Я не приходив на зібрання, бо неспокійним був, але тепер маю знов гроші й я їх вам привіс, щоб бути спокійним. Заберіть їх від мене, дядьку... Я без грошей хочу Богові служити.

Максим вийняв з кишені кілька зелених папірців і положив на столі перед Семеном.

— Візьміть це, дядьку, але позвольте мені, що без грошей буду щонеділі приходити на ваші зібрання — говорив схвильований Максим. — Я буду приходити, бо Слово Боже торкнулося мого серця. Цілими тими днями я спокою не маю. Я відчуваю, що я є тим блудним сином, про якого ви говорили тоді, як був уперше на Богослуженні. Бажаю я повернутися додому, до Бога. Гріх мене мучить і дуже мені лячно чогось. Великий я грішник... Нещасливий і дружина моя також така нещаслива з мною. Ви ж знаєте моє життя... Але Богові хочу служити...

Семен устав і обійняв Максима за шию. Максим же розплакався, мов дитина, мов блудний син в обіймах щасливого батька.

— Цить, Максиме, не плач, — говорив Семен, — Господь добрий, прости твої провини і прийме тебе. Ти також Його дитя. Не плач... Вір тільки... Побачиш то-

ді, як солодко жити з Богом. Ось помолимося, Максиме, щоб Господь спас твою душу.

Вони схилилися біля стола на коліна і Максим уперше молився своїми словами. Молився так, як казало йому його серце, як відчувала його стомлена душа. Молився також Семен. Він схилився на стіл і просив Бога, щоб Він допоміг Максимові в перших кроках його нового життя. Щоб Господь записав життя Максима до Своїї вічної книги.

Після молитви вони ще довго сиділи в хаті й розправляли про справи Божі. Семен подарив Максимові Новий Заповіт, а потім, коли Максим уже йшов додому, то майже силою впхнув йому до кишені двадцять золотих.

— Візьми, Максиме, бо ти потребуєш, — говорив Семен. — Це тобі буде від нашої церкви. Ми не купуємо тебе, а бажаємо тобі допомогти, бо це ж наш християнський обов'язок. Ми знаємо, що ти бідуєш і мусиш узяти. Візьми, Максиме... Тебе я нігде не записував, бо в нас це не водиться, але коли будеш вірним Господеві, то Він, Господь, тебе запише в Себе. А це важніше...

Максим пішов додому і від того дня ніколи не пропустив євангельського зібрання. Він віддав себе на службу Богові, а потім увірнула також його дружина. Максим був щасливим, що Господь його знайшов такою дорогою.

А в селі заговорили, що Максим із дружиною також записалися вже в штунди.

Ф. Луцук

До нової „батьківщини“

На сторінках дорогого нам часопису „Дор. Правди“ і я хочу коротенько поділитися вражіннями, що їх довелося пережити в дорозі до Канади. Напевно неодному буде цікаво, бо, здається, нема нікого в таборі в Німеччині чи Австрії, хто б не хотів туди їхати. Але як нетерпеливо цього моменту кожний очікує, так несподівано він приходить. Старі нудьги і клопоти лишаються, а нові, часто трудні на новому місці, постають.

По довгому очікуванні, дня 29. 11. і нас із дружиною перевезли з місцевого табору до переходового в Падеборн. Тут є це „голчи-не ушко“, через яке кожний емігрант мусить пройти, і біда тому, хто через нього не пройде. Такий „нешасливець“ вертається до свого попереднього табору, або пробує писатися до іншої країни, що ставить менші вимоги. В таких випадку найпевніші бувають т. зв. „афідевітчики“, — і до цієї групи належали й ми. На протязі двох і пів тижня нам удалося щасливо пройти всі митарства і ми були готові до від'їзду.

Та на цьому не скінчилося. Нас повідомили, щоб на п'ятницю, 17. 12. ми були готові до від'їзду в інший табір. У визначений день раненько ми вже всі були на ногах. Найперше, кожний мусів ще відійти свої пакунки, що раніше здав до переховання і навантажити на авта. Відтак ті самі авта з'явилися коло бльоків, щоб і нас відвезти на станцію. Ми ще раз подякували Господеві за Його поміч під час комісії і, попрощавшись з нашими знайомими, що їхали в інші країни, відправились на двірць. Був ранок. На дворі почав росити густий дощик і ми відчули,

що Господь благословить нашу дорогу. Біля 8 год. наш потяг легенько рушив з місця і поніс нас через вестфальські села і містечка в сторону Бремена. Ми відчували, що дні нашого побуту в Німеччині пораховані. Десь біля 10 год. блиснуло сонце із-за хмар і обсилало нас своїм промінням. На серці стало весело, бо ж і ми ідемо з надією, що після довгих років скитання і нам усміхнеться сонце щастя.

Ще того самого дня наш потяг зупинився на станції Бремен-Грон. Знову з'явилися великі тягарові самоходи. Без великого шуму і крику нас туди всадили і за 5 хвилини ми знову опинилися на подвір'ї величезних колишніх військових касарень. Зараз, при вході, нас зареєстрували, видали харчові картки, а по дорозі лікар заглянув кожному в очі, а також не забули за комір насипати якогось порошку і відправили до помешкань. Тут взірцева чистота і порядок, нам видали чисту постіль і ми почували себе, немов у гостях. Та недовго прийшлося й тут нам побувати.

Наступного дня появилася довезений список осіб, що вже у вівторок 21. 12. мали покинути Німеччину. Між 552 особами ми знайшли там і наші прізвища. Серце чомусь почало живіше битися, сотки думок роїться в голові, а вночі чомусь не бере сон. Раптом усе минуле пішло в забуття, а в уяві все стоїть питання: „Що жде нас впереді?“ В суботу, неділю й понеділок знову лікарські оглядини, інспекція в консуля та інші формальности. Тут ми одержали на руки наші паспорти, квитки з відданого багажу, та велике порядкове число, що весь час під час

їзди мусило висіти на грудях.

Наступив пам'ятний день 21 грудня — останній день скитальщини. Вже в 5 год. ранку ми були на ногах. Дві години пізніше нас знову відправили до потягу, а відтак — до порту в Гамбургу. Звичайний особовий потяг зі стукотом, підскриуючи востаннє, ніс нас по німецькій землі. Саме в обідню пору наш потяг прикотив під величезний порт, а на другій стороні ми побачили величезного корабля „Marine Jumper“.

Біля пів до другої год. по пол. ми знов за порядковим числом почали покидати потяг. Серце ще міцніше почало битися і мимоволі думається: „Чи це сон чи дійсність?“ Тут ще треба пройти через п'ять рук: одні провіряють паспорти, інші вручають якісь карточки — то жовті то білі, то знову відбирають і приглянутися нема часу. Скоро наш „ковчег“ заповнився, нас почали водити якимись сходами і коридорами; кабіни дали для чоловіків і жінок окремо, і ми думали, що не познакодимось.

Рівно пів до п'ятої по пол. голосно залунав звук гудка. Ми вбігли на палубу. Два менших човни, зпереду і ззаду, щосили тягнули нашого велетня на середину каналу, немов би хотіли нас відірвати від землі. Наш пароплав легенько похитнувся на воді. Ті, що осталися на березі, прощали нас, махаючи хусточками. В багатьох покотилися сльози з очей. За нами сотки тисяч скитальців, за нами Рідний Край і ціла Європа.

На дворі почало тепліти, а густий туман стелився над водою. Ми ввійшли до своїх кабіні. Через віконця мигали останні світла на суші і лишалися позаді нас. Ми почали знайомитися з обстановкою, — аж почувся сильний голос через мегафон в англійській і німецькій мовах. Це кликали нас на вечерю. Коли ми з'явилися при столах і побачили, що на них приготовлено, то очам нашим не мог-

ли дати віри. Багато з наших Ді-Пі не то, що не їли, а можливо й не бачили того, що там було приготовлено.

Перша ніч проминула, покищо, спокійно, і нам сказали, що ми в'їжджаємо на Атлантійський океан. Та однаково тільки незначна кількість вчорашніх гостей з'явилася при столах. Наші пасажири, замість до Галіфакеу, почали їхати до „ригі“. Ті, що ще вчора були герої, сьогодні лежали в ліжку. Мені якось чудом удалося уникнути цієї хвороби без більших наслідків, за те дружина, як лягла в ліжку в Гамбургу, то встала аж у Галіфаксі.

Подорож на морі видалася нам чимсь жахливим. Майже цілий тижень нашим пароплавом кидало то в одну, то в другу сторону, а сьомого і восьмого дня їзди здавалося, що потонемо. Наші пасажири випадали з ліжок, а кріслами жбурляло, немов забавками. Я в душі щиро молився і приготовлявся прощатися з життям, не побачивши Канади. Саме в ті дні були Різдвяні Свята нов. стилю. Хоч нас було 11 душ нашого визнання, то ні разу не могли зібратися з-за хвороби; тільки думками ми були присутні зі всіма дітьми Божими. Забавні американці (обслуга корабля), улаштували ялинку для дітей, а різні національні групи відспівали ряд різдвяних колядок. Між іншими, їхав також поважний відсоток українців; на звук наших рідних колядок, ми почували себе, немов у нашому українському селі.

Дев'ятого дня нашим кораблем перестало кидати, а люди почали ніби оживати. Кожний прагнув побачити хоч клатик землі, але її ще не було видно. Раптом почувся голос через мегафон і нас повідомили, що завтра вже будемо в Галіфаксі. На лиці кожного появилася неописана радість. І дійсно, десятого дня снідання ми одержали раніше як звичайно, щоб був час приготувитися до висідання.

З самого ранку ми вже стояли на палубі, щоб побачити землю. Десь біля 8 год. показалися здалека якісь світла, — це були морські знаки. Опісля здалека почали показуватись якісь гори, а відтак дерева і хатки. Хотілося бачити нових людей. Біля 9 год. нам назустріч підплило знов 2 малих човни, а на кожному з них по кілька мужчин. Вони почали до нас махати хусточками, а ми радісно їм відмахували, немов би вони були нам якісь рідні. Ці човни знову почіплялися до нашого велетня і шосили почали тягнути до берега. Це був порт Галіфакс. На величезній портовій залі виднів напис: „Вітаємо вас у Канаді”. Я не видержав і мої очі заллялися сльозами. Нам здавалося, що ми люди всіма забуті й нікому непотрібні, а тут бачимо: „вітаємо”.

За годину ми вже стали нашими ногами на новій землі і немов якийсь таємничий тягар упав із плечей, а з радості хотілося кричати, що все горе за нами. Тут ще раз при виході перевірили наші папшорти, дали нам залізничні квитки і трохи грошей на дорогу. Тут ми мусіли віднайти наші пакунки, що здали в Німеччині, і здати на потяг.

Дня 31. 12 ввечорі нас знову всадили на потяг і ми рушили в сторону Монтреалю і їхали 25 годин. Розкішний „Canadian National” мчав щосили через гори, ліси, минав села і містечка, немов би тікав, щоб ніхто нас не догнав. Це була Канада.

На Новий Рік увечорі наш потяг зупинився на величезному двірці найбільшого в Канаді міста Монтреаль. Ми висіли і нас почали розділяти хто в середню Канаду

— до Торонта, а хто в західню, до Манітоби і Саскачевану. Сотки цікавих вийшло на двірці, щоб приглянутися до нових громадян Канади. До нас підходили різні люди, питали: хто ми і з яких сторін у краю. Дехто пізнавав своїх земляків, ми, на жаль, не знайшли нікого.

Ще того самого вечора ми відправилися в сторону Торонта, а відтак іще раз пересіли і приїхали до призначеної станції St. Catharines. Усюди в дорозі сестри Кан. Червоного Хреста уділяли нам свої послуги, чим ми були зворушені до краю.

На станції зустрів нас мій земляк бр. І. Думич, що виїхав своїм авто, щоб нас забрати до себе. Це старий друг, ще з Краю, і, помимо 11-літньої розлуки, ми скоро себе пізнали. Тут з'явився також наш старий приятель недолі бр. М. Подворняк із дружиною та сином. Ми раділи без кінця...

Ми вже 4 тижні тут. В увія ще стоїть наш і перехідний табори, море і корабель, що немилосердно гоїдав нас. З подякою Господеві ми дивимося в наше минуле і радіємо з того, що Він чудово нас беріг у бурхливі роки війни і щасливо привів на нову „батьківщину”. В наших молитвах повсячасно згадуємо тих, що ще цієї нагоди не діждалися.

На цьому місці ще раз дякую бр. Думичеві за невтомні старання про наш приїзд; дякуємо також бр. Н. Литовському за підписання афідавіту, а відтак бр. З. Кайлову й усім братам і сестрам, що тимчасово допомогли тут улаштуватися. Нехай Господь кожному з них відплатиться стократно.

Вірджіл, 3. лютого 1949.

Господній Закон досконалий, — він душу привертас. Свідчення Господа певне, — воно недосвідченого умудряє. Справедливі Господні накази, бо серце вони звеселяють. Заповідь Господа чиста, — вона очі освітлює. — Пс. 19: 8 — 9.

КУТОК ДЛЯ МОЛОДІ

Майбутність молоді

(Продовження)

Маючи на увазі краю майбутність молоді, свідомо не можемо поминути тих факторів, що весь час стоять на дорозі, щоб тільки шкодити молоді: в доброму вихованні, навчанні, самоосвіті та духовному рості.

1. Досвідчений воїн Ісуса Христа, ап. Павло, ці ворожі фактори називав по імені, а саме: перелюб, нечистість, розпуста, ідолослуження, чари, ворожнечі, сварка, заздрість, гнів, суперечки, ересі, завидки, п'янство, гулянки й подібне до цього. При цьому, далі він остерігає: „А про це попереджую вас, як і попереджав був, що хто чинить таке, не наслідують вони Царства Божого” (Гал. 5: 19 — 21).

Отож, як довідуємося, то це демонські сили, не тільки перешкоджають молоді прийти до краю зовтра, але ці вороги можуть не допустити нас усіх до світлої небесної країни. Тому, в інтересі молоді, ап. Павло дає такі вказівки: „Зодягніться в повну Божу зброю, щоб могли ви стати проти хитрощів диявольських. Бо не маємо ми боротись проти крові та тіла, але проти начальства, проти влади, проти світоправителів цієї темряви, проти піднебесних духів злоби. Через це візьміть повну Божу зброю, щоб могли ви дати опір злого, і все виконавши, витримати. Отож стійте, підперезавши стегна свої правдою й зодягнувшись у броню праведності, і взувши ноги в готовість Євангелії спокою. А найбільш над усе візьміть щита віри, яким зможете погасити всі огнисті стріли лукавого. Візьміть і шолом спасіння, і меч духовно-го, який є слово Боже” (Еф. 6: 11 — 17).

„Отож, умертвіть ваші члени, що вони на землі: розпусту, нечисть, пристрасть, пожадливість лиху та зажерливість, що вона ідолослуження, бо гнів Божий приходить за них на синів непокірних” (Кол. 3: 5 і 6).

2. Даліше довідуємося ще про одного „невинного” ворога, на якого молодь, може, найменше звертає свою увагу, що називається — неправда. Але цей неприятель не менше шкідливий і страшний від попередніх.

а) Що є неправда? На це питання відповідає ап. Іван так: „Усяка неправда — то гріх” (Ів. 5: 17).

б) Звідкіль неправда походить? Коли жидівські фарисеї говорили неправду, тоді Ісус до них сказав: „Ваш батько — диявол, і пожадливість батька свого ви виконувати хочете. Він був душогуб із початку, і в правді не встояв, бо правди нема в нім. Як говорить неправду, то говорить зо свого, — бо він неправдомовець і батько неправді” (Ів. 8: 44).

в) Які наслідки має неправда? Наслідки неправди — смерть. Ананій і Сапфіра за неправду заплатили своїм життям (Дії 5: 1 — 11).

„Ложний (неправдивий) свідок покараний буде, й хто брехнею сплітає — погине” (Пр. Сол. 19: 9); (Пр. Сол. 4: 24).

Перед неправдомовцями світла майбутність закрита, що бачимо з наступних слів: „Господи, хто може перебувати в наметі Твоїм? Хто мешкати може на святій Твоїй горі? — Той, хто в невинності ходить, і праведність чинить, і правду говорить у серці своїм! Хто не обмовляє своїм язиком, і злого не чинить своєму товаришеві, й свого ближнього не ображає” (Пс. 12: 1 — 3). — „У кого чисті руки та

щирее серце, й хто не нахилив був своєї душі на марноту, й хто не присягав на обману..." (Пс. 24: 4).

Той, хто любить завжди говорити правду в очі неправдомовцям, — того збереже Правда (Ів. 14: 6), такий вкаже на справжнє обличчя неправдомовців (Пр. Сол. 21: 23), тоді, коли неправдомовець покається, то ще від нього отримає подяку (Пр. Сол. 28: 23).

„Докір явний багато ліпший, а ніж укрита любов. — Ліпші щирі догани від любячого, а ніж зрадливий поцілує від того, що ненавидить” (Пр. Сол. 27: 5—6).

„Хто таїть ненависть, у того уста обманливі, а хто розсіває обмову, той дурний” (Пр. Сол. 10: 18).

„Коли ж кажемо ми, що не маєм гріха, то себе зводимо й немає в нас правди! Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він (Христос) вірний та правдивий, щоб гріхи нам простити й очистити нас від неправди всілякої” (1 Ів. 1: 8, 9).

„Та однак стоїть міцна Божа основа та має печатку оро: Господь знає тих, що Його, та: Нехай від неправди відступиться всякий, хто Господне ім'я називає!” (2 Тим. 2: 19).

„Уста правдомовні навіки пробувають, а язик ложний — на хвилину” (Пр. Сол. 12: 19).

„Бо хто хоче любити життя та бачити добрі дні, нехай здержить свого язика від лихого та уста свої відговорення підступу. — Ухилився від злого та добре чини, шукай по спокою й гонися за ним! (1 Пет. 3: 10—11).

3. Крім вище вказаних ворогів молоді, ще існує один найбільший і найстрашніший ворог молодих душ, що називається — гордість.

Цей демон мав і сьогодні має найбільші успіхи; через нього найбільше проливається людської крові, бо тільки він викликає війну в родині, громаді, державі та у все-світі.

Треба пам'ятати, що згаданий демон не завжди виглядає такий страшний, як його малюють, бо він також має побожне лице — „ангола світла” (2 Кор. 11: 14), часом побожного фарисея (Лук. 18: 11, 12). Бо й до Христа він приходив у вигляді „найкращого приятеля” (Мат. 4: 1—3).

В книзі пророка Ісаї 14: 12—15, читаємо, що цей демон був „досвітньою зорею”; і справді він був світлим ангелом, першим богослужителем, але через свою зарозумілість був скинутий у шеол й помер у своїй лютості, своєю хитрістю багатьох легкодухів наділяє різними авторитетами, амбіціями, титулами, гонорами, навіть „талантами” і матеріальним багатством, „славою й честю”, щоб таким чином зловити такі необачні жертви, та кинути їх у свою демонську темницю.

Біблійна та всесвітня історія знає багато фактів, що тільки через демона-гордості, були тотально зруйновані могутні держави, а славні генії-вожді — стратили свої голови. „Попереду погібелі йде гординя, а поперед упадку — надуте серце” (Пр. Сол. 16: 18).

„Високо неслоє твоє серце задля пишности твоєї, через гординю стратив ти мудрість; за те ж я звалю тебе на землю, оддам тебе царям, щоб поругались над тобою” (Езек. 28: 17).

Той „стародавній” диявол у раю (1 Мой. 3: 1) обманув був першу людину, він же приходив до нашого Спасителя Ісуса Христа (Мат. 4: 1—11), й той самий сатана, демон гордості, пробував щастя між учнями Христа (Мат. 18: 1), а тепер він приходить до кожної людини, особливо до недосвідченої молоді. „Горе землі та морю, до вас бо диявол зійшов, маючи лютість велику, знаючи, що короткий час має” (Об'яв. 12: 12).

Тому, ап. Петро так рішучо нагадує: „Будьте тверді, пильнуйте! Ваш супротивник-диявол ходить,

як лев, що шукає пожерти кого” (1 Пет. 5: 8). — „Також молоді, — коріться старшим! А всі майте покору один до одного, бо Бог гордим противиться, але ласку дає Він покірливим” (1 Пет. 5: 5).

„За гордошами приходить сором; де покора, там мудрість” (Пр. Сол. 11: 2).

Гордість не дозволяє людині прийти до Христа, й людина, опанована гордістю, не може перед Ним схилити свої коліна, та визнати свої провини. Але прийде час, що „...покинуть горді погляди мужів, і піднесені голови людей будуть принижені; один Господь явиться високим того часу. — День бо Господа сил небесних прийде на все горде й високомірне, та й на все, що високо несеться — і все воно принижене буде...” (Ісаї 2: 11, 12).

Людина, опанована демоном гордості, не приймає жодної науки, бо думає, що вже все знає: „Коли хто думає, ніби щось знає, той нічого не знає ще так, як знати повинно” (1 Кор. 8: 2). „Горе тим, що в своїх очах мудрі, та розумні перед собою самим!” (Ісаї 5: 21).

„Бачив ти чоловіка, що себе за мудрого має? на дурного більше наді, а ніж на такого” (Пр. Сол. 26: 12).

„Хто хоронить науку, той на дорозі до життя, хто ж відкидає докір, по бездоріжнику блудить” (Пр. Сол. 10: 17).

Горда людина не має страху Божого, бо „Страх Господній — ненавидіти зло; гордоні, високомірність, зла путь і двоязичні уста мені ненависні” (Пр. Сол. 8: 13).

„Хто боїться людей, той в біду попаде; хто ж боїться Господа, буде безпечний” (Пр. Сол. 29: 25).

„Початок премудрости — страх перед Господом; безумні нехтують і розум і науку” (Пр. Сол. 1: 7).

„Око, що поругає батька й не знає покори перед матір'ю, нехай

виключуть ворони на ріці й вичурять орлята” (Пр. Сол. 30: 17).

Гордість як рак — нищить людські душі, та як зараза, що переноситься на інших. А наслідки гордості — смерть. „Всякий гордий серцем — гідота в Господа, можна заручити, що без кари не обійдеться” (Пр. Сол. 16: 5).

„Коли хочеш добре жити, та бути з Богом близенько, — держи серце високо, а голову низенько!”

„Отож покоритесь Богові та спротивтесь дияволу, — то й втече він від вас!” (Як. 4: 7).

4. Причиною різноманітного зла, що руйнує добрі наставлення та чесноту молоді людини, що водночас обезчестює і паралізує її майбутність, це — недобре, погане та зіпсує товариство, в яке попадає молода недосвідчена людина: „Не дайте себе звести, — товариство лихе псує добрі звичаї” (1 Кор. 15: 33).

Ап. Павло вказує на прикмети цього товариства: „Знай же ти це, що останніми днями настануть тяжкі часи. Будуть бо люди тоді самолюбні, грошлюбні, зарозумілі, горді, богозневажники, батькам непослушні, невдячні, непобожні, нелюбовні, запеклі, осудливі, нездержливі, жорстокі, ненависники добра, зрадники, нахабні, бундючні, більше люблять розкоші, а ніж люблять Бога, — вони мають вигляд побожності, але сили її відреклися. Відвертайтеся від таких!” (2 Тим. 3: 1—5). „... й не беріть участі в неплідних ділах темряви, а краще й докоряйте. Бо соромно навіть казати про те, роблять вони потаємно!” (Єв. 5: 11, 12).

„Нехай тебе до злих людей не пориває, ані бажай товаришувати з ними...” (Пр. Сол. 24: 1).

„Так само не ходи й у таку гонимість, де бенкетують, щоб із ними сидіти, їсти та пити...” (Єрем. 16: 8).

(Далі буде)

Ів. Угріш